

1 Aralık Dünya AIDS Günü Basın Bildirisi

Türk Dermatoloji Derneği Veneroloji Çalışma Grubu sekreteri Doç.Dr. Filiz Canpolat uyardı:

AIDS (Kazanılmış Bağışıklık Yetmezliği Sendromu), HIV (Human Immunodeficiency Virus) isimli bir virüsün neden olduğu, bağışıklık sisteminde yetmezlik ile sonlanan bulaşıcı ve yaşam kalitesini bozan kronik bir hastalıktır.

Ülkemizde AIDS son 6 yılda 4 kat artmıştır. En çok 25-35 yaş aralığında görülen AIDS için hemen önlem alınmaz ise giderek artan ve halk sağlığını tehdit eden çok ciddi bir sorun olacaktır.

AIDS en sık cinsel temasla bulaşır

Korunmasız ve riskli cinsel temas dünyada ve ülkemizde en önemli bulaş yoludur. (%49.8). Çok eşlilik ve sık eş değiştirme risk faktörleri arasındadır. Bu nedenle HIV virüsünden korunmada en basit ve güvenli yol cinsel ilişki esnasında kondom kullanımı ve tek eşliliğdir. Diğer bulaşma yolları (% 1.4) ortak enjektör ile damar içi uyuşturucu kullanımı , kan transfüzyonu, sağlık çalışanlarına kazara iğne batması sonucu kan bulaşması ve nadiren anneden bebeğe doğum ya da emzirme sırasında bulaşma şeklindedir. % 47,8'inin ise bulaş yolunun bilinmediği belirtilmiştir.

Ayrıca diğer cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar (Gonore, klamidyal enfeksiyon,sifiliz ve herpes genitalis) da HIV geçişini 3-25 misli arttırmaktadır. Bu nedenle bu hastalıkların da eş zamanlı olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

AIDS Nasıl Bulaşmaz?

Yanlış bilindiği üzere; AIDS hastalığına neden olan HIV virüsü, dokunmak, sarılmak, tokalaşmak, gözyaşı, ter, tükürük vb. sekresyonlar, havuz, banyo ve tuvalet gibi ortak kullanım alanlarından bulaşmamaktadır.

HIV Virüsü vücutta ne yapar?

HIV virüsü vücuda girdiği andan itibaren kişinin bağışıklık sistemini zaman içerisinde çökerterek, bakteri, virüs ve mantar gibi çeşitli fırsatçı mikroorganizmalar ile ciddi hastalık belirtileri ve kanserler de ortaya çıkmaktadır. Hastalıkta ateş yükselmesi, iştahsızlık ve kilo kaybı, vücudun bazı bölgelerinde oluşan uçuk ya da yaralar, akciğer hastalıkları, geceleri terleme, ishal, öksürük, lenf bezleri büyümesi gibi belirtiler görülebilir.

Dünya'da AIDS ne durumda?

Bugün için, DSÖ (Dünya Sağlık Örgütü)/UNAIDS (Birleşmiş Milletler HIV/AIDS Ortak Programı) verilerine göre 2017 yılında çoğunluğu Afrika'da olmak üzere dünyada tahminen 36.9 milyon kişinin bu virüs ile yaşadığı bilinmektedir. 2017 yılında 1 milyon 800

bin yeni vaka tanımlanmış ve 940,000 kişi AIDS ile ilişkili hastalıklardan kaybedilmiştir. Enfekte insanların %75'i kendi hastalıklarının durumunun farkında iken, 9,4 milyon kişi kendi hastalığının farkında bile değildir. Dünyada her hafta 15-24 yaş aralığındaki 7000 genç kadın HIV'le enfekte hale gelmektedir.

Türkiye'de AIDS artıyor

Türkiye, dünyada HIV/AIDS açısından hastalığın az sıklıkta görüldüğü ülkeler arasında değerlendirilmektedir. Ülkemizde, 1985 yılından 15 Mart 2018 tarihine kadar doğrulama testi pozitif tespit edilerek bildirim yapılan 16,233 HIV(+) kişi ve 1.651 AIDS vakası mevcuttur. Vakaların % 79,2'si erkek, % 20,8'i kadın olup % 15,2'si yabancı uyruklu kişilerden oluşmaktadır. Vakaların en fazla görüldüğü yaş grubu 30-34 ve 25-29 yaş grubudur.

Ülkemizde 2011 yılında HIV pozitif kişi sayısı 672 iken, 2017 yılında bu sayı dört katından daha fazla artış göstererek HIV pozitif kişi sayısı 2844 olmuştur ve 121 AIDS vakası olmak üzere toplam 2965 vaka bildirilmiştir.

Günümüzde hastalığın tedavisinde önemli gelişmeler kaydedilmiş olup antiretroviral tedavi ile bulaştırıcılık azaltılabilmekte ve enfeksiyonun anneden bebeğe geçişi engellenebilmektedir. Koruyucu aşı çalışmaları halen devam etmektedir.

Türk Dermatoloji Derneği Veneroloji Çalışma Grubu olarak, AIDS farkındalık gününü tüm vatandaşlarımıza hatırlatır, şüpheli durumlarda vakit kaybetmeden bir sağlık kuruluşuna müracaat ederek test yaptırılmasını öneririz.